

Fraværsreglement Finnmark

Gyldig fra: 01.08.2019 og ut skoleåret 2019/2020. Evalueres før skoleåret 2020/2021.

Godkjent av: Opplæringssjef Margunn Blix

Ansvarlig saksbehandler: Rådgiver Carl Philip Wahlberg Lund

Grunnlagsdokumenter (lover og forskrifter, rundskriv):

Forskrift til opplæringsloven § 3-3 siste ledd, Forskrift til opplæringsloven § 3-47 og Rundskriv Fraværsgrense Udir-3- 2016

Innholdsfortegnelse

1 Bakgrunn

2 Formål

3 Omfang/virkeområde

4 Begrepsavklaringer

5 Målgruppe

6 Ansvar og myndighet

7 Finnmark fylkeskommunes merknader til rundskriv Udir-3-2016

8 Varsling

9 Konsekvenser av fravær

10 Eksempel på 10 % fraværsprosent i ulike uke- og årstimetall

11 Søknad om godkjenning av dokumentert fravær

12 Forhåndsvarsel om mulig tap av halvårsvurdering med karakter/standpunktkarakter

1 Bakgrunn

Fra 1. august 2016 er det innført en fraværsgrense i videregående skoler. Hensikten er å motivere elevene til jevn innsats og redusere fravær.

Udokumentert fravær over 10 % i et fag vil som hovedregel medføre at eleven ikke har rett til halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i faget. Hvis eleven har mellom 10 og 15 % udokumentert fravær og fraværårsaken gjør det klart urimelig at eleven ikke skal kunne få karakter, kan rektor ved å bruke skjønn bestemme at eleven likevel får karakter.

Retningslinjene for 10 % fraværsgrense er komplekse og forutsetter at det utøves skjønn på flere områder. Rundskriv Udir-3-2016 inneholder mange presiseringer. Finnmark fylkeskommunes fraværreglement og rutiner for fraværsføring gir ytterligere avklaringer.

Kunnskapsdepartementet skal være i løpende dialog med KS for å sikre at ordningen blir minst mulig byråkratisk. Det vil også bli satt i gang følgeforskning. Departementet vil foreta en gjennomgang og revurdering av ordningen med fraværsgrense i 2019.

2 Formål

Hensikten med fraværsreglementet er å gi utfyllende bestemmelser og legge grunnlag for en felles forståelse og felles rutiner for fraværshåndtering i de videregående skolene i Finnmark fylkeskommune. Som hovedregel henvises til rundskriv Udir-3-2016 og forskrift til opplæringsloven.

3 Omfang/virkeområde

Fraværsgrensen gjelder for alle elever i videregående skole, men ikke for lærlinger, lærekandidater og voksne.

4 Begrepsavklaringer

Dokumentert *fravær*: Fravær som kan unntas fraværsgrensen. Dokumentert fravær skal likevel føres på vitnemålet. Det er implisert i begrepet at rektor har godkjent dokumentasjonen.

Udokumentert fravær: Fravær som teller inn på fraværsgrensen. Udokumentert fravær skal føres på vitnemål. Rektor kan gjøre unntak på grunnlag av årsaken til fraværet.

Begrepene *gyldig* og *ugyldig fravær* brukes ikke.

5 Målgruppe

Ansatte og elever i videregående opplæring.

6 Ansvar og myndighet

Opplæringsjef/rektor/kontaktlærer/faglærer har ansvar for at prosedyren blir fulgt. Reglementet forutsetter at skolene definerer ansvar og oppgaver og setter dem inn i et årshjul.

7 Finnmark fylkeskommunes merknader til rundskriv Udir-3-2016

Tema	Merknad
Alt fravær fra opplæringen skal i utgangspunktet telle med i fraværsprosenten	Manglende tilstedeværelse på grunn av en rettighet eleven har etter opplæringsloven, regnes ikke som fravær og skal derfor ikke telle med i fraværsprosenten. Eksempler på dette er listet opp på side 3 i rundskrivet Udir-3-2016.
Noe fravær kan unntas	Eksempler på dette er listet opp på side 3 i rundskrivet Udir-3-2016. Av prikkpunktene er det helse- og velferdsgrunner som åpner for tolkning, se nedenfor. Organisert studiearbeid og skoleadministrative gjøremål etter avtale med faglærer eller rektor, skal ikke føres som fravær som telles opp på vitnemål. Med organisert studiearbeid menes for eksempel ekskursjoner, studieturer og prosjekter. Med skoleadministrative gjøremål menes for eksempel deltakelse i arbeidsgrupper, besøk hos rådgivningstjeneste, skolehelse, IT etc. Fraværet må dokumenteres med bekreftelse, innkalling eller lignende. Rektor kan gi elever fri fra ordinær opplæring til deltakelse på regionale arrangement mot at det utføres selvstendig studiearbeid i de ulike fagene i henhold til periodeplanen for fraværsdagene. Elever leverer skjema for melding av fravær til kontaktlærer senest en uke før avreise. Eleven må dokumentere eget arbeid i etterkant av fraværsdagene. Dersom eleven mangler grunnlag for vurdering/har høyt fravær, innvilges ikke søknaden. Fravær på eksamen må alltid dokumenteres med legeerklæring
Fraværsgrensen og trafikkopplæring	Det er vedtatt at deler av kjøreopplæringen til førerkort klasse B skal unntas fra fraværsgrensen. Det gjelder 4 timers obligatorisk sikkerhetskurs på bane (trinn 3) og del to og tre av sikkerhetskurs på vei (trinn 4), som inneholder 5 timer kjøring på landevei og 4 timer planlegging og kjøring i variert trafikkmiljø. Rimelig reisetid vil også omfattes av det dokumenterte fraværet. Unntaket er tatt inn i forskrift til opplæringsloven og forskrift til friskoleloven § 3-3. Det er kun gjort unntak fra de obligatoriske delene av kjøreopplæringen som det er vanskeligst å kombinere med skolehverdagen. Det er ikke gjort unntak fra teoretisk og praktisk førerprøve. Endringene trådte i kraft fra 1. august 2019.
Skal fravær unntas, må det dokumenteres	Alt fravær som skal unntas, må dokumenteres. Ved timefravær må dokumentasjon inneholde klokkeslett. Rundskriv Udir-3-2016 gir for helsegrunner en liste med eksempler på hvilke sakkyndige autoriteter som kan utferdige dokumentasjon som grunnlag for godkjenning av fravær. For kroniske sykdommer, utredningsarbeid o.l. er det åpning for en kombinasjon av sakkyndig vurdering og egenmelding fra foresatte eller myndige elever. Det overlates til rektor å godkjenne at dokumentasjon er tilfredsstillende

Tema	Merknad
Fylkeskommunale retningslinjer for velferdsfravær	Bestemmelsene overlater til den enkelte fylkeskommune å utarbeide retningslinjer for hva slags dokumentasjon som kreves for ulikt fravær. Velferdsgrunner kan defineres bredt og er derfor vanskelig å formulere kortfattet. Det viktige er å skape en praksis som oppleves tilnærmet lik og rettferdig for den enkelte elev. Følgende bestemmelser gjelder for Finnmark fylkeskommune: - Eleven skal søke skriftlig om velferdspermisjon - Det kan bare gis permisjon for særskilte hendelser som er viktige for eleven. Med særskilte hendelser menes i denne sammenheng for eksempel: -Dåp, bryllup og begravelse i nære relasjoner. -Religiøse høytider utenom Den norske kirke, inntil to dager. -Deltakelse i politisk arbeid og hjelpearbeid i regi av en hjelpeorganisasjon. -Representasjon i arrangement på nasjonalt eller internasjonalt nivå. -Omsorgsoppgaver, for eksempel for egne barn. -I Finnmark kan fravær knyttet til samisk kulturbærende virksomhet være grunnlag for velferdspermisjon. - Hendelsen skal dokumenteres skriftlig av den eller de som har ansvaret, f.eks. i form av invitasjon, program osv. - Rektor skal godkjenne dokumentasjon og innvilge søknad i hvert enkelt tilfelle. FFK har utarbeidet eget søknadsskjema som skal benyttes ved slike permisjoner. Se skjema – «Søknad om velferdspermisjon med fritak for fravær»
Skjønn opp til 15 %	I spesielle tilfeller kan rektor ved å bruke skjønn bestemme at en elev som har gått over grensen på 10 % og ikke har tilstrekkelig dokumentasjon, likevel skal kunne få halvårsvurdering med karakter eller standpunkt karakter. Årsaken til fraværet må gjøre det klart urimelig at eleven ikke får karakter, og det udokumenterte fraværet i faget kan ikke være høyere enn 15 %. Rektors skjønn skal i disse tilfellene altså utøves på hele det udokumenterte fraværet. Merk at det her er snakk om en skjønnsmessig vurdering av årsak til udokumentert fravær, ikke en skjønnsmessig vurdering av dokumentasjon av fravær (omtalt i punktet «Skal fravær unntas, må det dokumenteres»). Lærer må i alle tilfeller ha tilstrekkelig vurderingsgrunnlag for å sette karakter
Én time er en klokke time	Fravær beregnes ut fra fagets planlagte årstimetall i klokketimer, gitt i Kunnskapsløftet. Fravær fra undervisningsøkter med varighet ulik en klokke time skal regnes om. Ekstra undervisning skal ikke inngå i grunnlaget for fraværsberegning.
Fravær ved forseintkomming	For Finnmark fylkeskommune gjelder: Hvis en elev kommer mer enn 15 minutt for seint, regnes det som fravær. Rundskriv Udir-3-2016 gir godt rom for at skolen kan bruke skjønn i situasjoner som ligger utenfor elevens kontroll.
Fravær i gjennomgående fag	Det vises til bestemmelsene, som anses å være tilstrekkelig utfyllende.
Fag- og skolebytte underveis i skoleåret	Det vises til bestemmelsene, som anses å være tilstrekkelig utfyllende.

Tema	Merknad
Elever som ikke får halvårsvurdering med karakter	Det presiseres at eleven likevel kan få standpunktkarakter dersom det samlede årsfraværet ikke overskrider fraværgrensen. Forskriften framhever at skolen har et særskilt ansvar for å følge opp disse elevene for å sikre gjennomføring.
Elever som overskrider fraværgrensen	Eleven har rett til vurdering uavhengig av om han eller hun har mistet retten til halvårskarakter. Elever som i gjennomgående fag har mistet retten til halvårskarakter ved årsslutt, kan etter forskriftens § 6-37 likevel tas inn på neste nivå. I Finnmark fylkeskommune er avgjørelsen delegert til rektor. Ved oppflytting til neste nivå i gjennomgående fag nullstilles fraværet. Elever som overskrider fraværgrensen og av den grunn ønsker å melde seg opp til privatisteksamen samme år, bør få innvilget søknad om å bli deltidselev, siden dette er forutsetningen for oppmelding til privatisteksamen. I Finnmark fylkeskommune er avgjørelsen delegert til rektor. Merk: For å få rett til førstegangsvitnemål, må eleven ha bestått videregående opplæring som gir generell studiekompetanse innenfor normert tid. Dette gjelder også dersom eventuelle privatisteksamener inngår.
Klargjøring av skillet mellom fraværgrense og annet regelverk	I en egen tabell foretas en gjennomgang av forholdet mellom nye retningslinjer for fraværgrense og føring av fravær på vitnemålet. For detaljer vises til denne tabellen. Etter forskriften kan det ikke gis halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter dersom faglærer mangler grunnlag for vurdering. Dette gjelder uavhengig om fraværgrensen er overtrådt.

8 Varsling

§3-7 i forskrift til opplæringsloven sier følgende om varsling:

Eleven og foreldra skal varslast skriftleg dersom det er tvil om eleven kan få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i eitt eller fleire fag.

Eleven og foreldra skal også varslast skriftleg dersom det er fare for at eleven i halvårsvurdering med karakter eller i standpunktkarakter kan få karakteren nokså god (Ng) eller lite god (Lg) i orden eller i åtferd.

Varsalet skal givast utan ugrunna opphald. Varselet skal gi eleven høve til å skaffe grunnlag for halvårsvurdering med karakter og standpunktkarakter, eller gi eleven høve til å forbetre karakteren i orden eller åtferd.

Etter at eleven har fylt 18 år, skal foreldra ikkje varslast.

9 Konsekvenser av fravær

- Dersom udokumentert fravær overstiger 10 % vil/kan dette medføre at eleven ikke får halvårskarakter eller standpunktkarakter i faget.
- Dersom fraværet blir for stort, kan grunnlaget for å sette termin- og/eller standpunktkarakterer mangle. Dette gjelder uansett grunn til fraværet. Skyldes fraværet dokumentert sykdom, vil faglærer kunne legge til rette for ekstra vurderingssituasjoner for å få fastsatt karakter. Likevel kan svært høyt fravær uavhengig av årsak føre til at eleven ikke får karakter.
- Elever som ikke får standpunktkarakterer vil få eventuell eksamenskarakter annullert i faget.
- Ikke varslet fravær regnes som anmerkning. Dette kan medføre at karakteren i orden blir nedsatt.
- I følge Lånekassens regelverk kan støtte fra Lånekassen falle bort dersom eleven har mer enn 20 dager fravær per termin.

10 Eksempel på 10 % fraværsprosent i ulike uke- og årstimetall

Undervisningstimer per uke	Antall årstimer	Antall årstimer	Antall årstimer	Antall årstimer	Antall årstimer	Antall årstimer
	Økter a 45 min	10 % utgjør	Økter a 60 min	10 % utgjør	Økter a 90 min	10 % utgjør
1	37	4	28	3	19	2
2	75	8	56	6	38	4
3	112	12	84	9	56	5
4	150	15	112	12	75	7
5	187	19	140	14	94	9
6	224	23	168	17	112	11
7	262	27	196	20	131	13
8	299	30	224	23	150	15
9	337	34	252	26	169	17

11 Søknad om godkjenning av dokumentert fravær

[Se side 8 i dokumentet om fraværsreglement for Finnmark \(PDF, 932 kB\)](#)

12 Forhåndsvarsel om mulig tap av halvårsvurdering med karakter/standpunktkarakter

..... videregående skole gir med dette varselet etter forskrift til opplæringsloven § 3-7 om at det er tvil om hvorvidt (elevens navn) kan få halvårsvurdering med karakter/standpunktkarakter (ta bort det som ikke passer) i faget/fagene Bakgrunnen for dette er at har udokumentert fravær i fagene som nærmer seg fraværsgrensen i forskrift til opplæringsloven § 3-3, fjerde ledd. På grunn av elevens høye fravær er det tvil om det er grunnlag for vurdering, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-3, tredje ledd.

Regelverk

Fra 1. august 2016 er det innført en fraværsgrense i videregående skoler. Hensikten er å motivere elevene til jevn innsats, og forhindre skulk. Udokumentert fravær ut over 10 % av timene i et fag kan føre til at eleven ikke får karakter i faget etter forskrift til opplæringsloven § 3-3, fjerde ledd.

Hvis eleven har mellom 10 og 15 % udokumentert fravær og fraværårsaken gjør det klart urimelig at eleven ikke skal kunne få karakter, kan rektor ved å bruke skjønn bestemme at eleven likevel får karakter.

I henhold til forskrift til opplæringsloven § 3-3, fjerde ledd, jf. § 3-47 og Finnmark fylkeskommunes retningslinjer, åpnes det for at særskilte hendelser kan gi grunnlag for velferdsfravær som ikke registreres som udokumentert fravær.

Med særskilte hendelser menes i denne sammenheng for eksempel:

- Dåp, bryllup og begravelse i nære relasjoner
- Religiøse høytider utenom Den norske kirke, inntil to dager
- Deltakelse i politisk arbeid og hjelpearbeid i regi av en hjelpeorganisasjon
- Representasjon i arrangement på nasjonalt eller internasjonalt nivå
- Omsorgsoppgaver, for eksempel for egne barn
- Samisk kulturbærende virksomhet

Faktiske forhold

..... videregående skole har registrert at du nærmer deg fraværsgrensen i forskrift til opplæringsloven § 3-3, fjerde ledd i følgende fag:

Fag	% udokumentert fravær for skoleåret per dags dato

Fag	% udokumentert fravær for skoleåret per dags dato

Videre behandling

Udokumentert fravær over 10 % i et fag vil som hovedregel medføre at eleven ikke har rett til halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i faget.

Skolen planlegger å fatte et enkeltvedtak om at du ikke skal få standpunktkarakter eller halvårsvurdering med karakter i det overnevnte faget. Hvis du mener at enkeltvedtaket vil fattes på feil grunnlag, for eksempel fordi en del av fraværet skyldes særskilte hendelser, eller dokumentert fravær, eller om det er forhold som gjør det klart rimelig at 10 %-regelen skal gjelde, oppfordres du til å ta kontakt med skolen via servicekontoret. Fristen for å uttale deg før det fattes enkeltvedtak er satt til (dato)

Elever som i gjennomgående fag har mistet retten til halvårskarakter ved årsslutt, kan etter forskriftens § 6-37 likevel tas inn på neste nivå. **I Finnmark fylkeskommune er avgjørelsen delegert til rektor.**

Frist for å uttale seg er (dato)

Elever som har behov for videre veiledning knyttet til fravær og skolesituasjon kan ta kontakt med (sett inn det som passer).

Dato: Rektor, videregående skole